

Uppvidinge kommun

Rektorn vid Lenhovdaskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Lenhovdaskolan
i Uppvidinge kommun

Tillsyn i Lenhovdaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppvidinge kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Lenhovdaskolan besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Lenhovdaskolan ligger i samhället Lenhovda i Uppvidinge kommun. Kommunens invånare uppgick år 2013 till 9 288 personer varav 1790 bor i Lenhovda. Åseda som är den folkrikaste orten i kommunen finns 26 km nordost om skolan.

Vid tillfället för tillsynen går det 165 elever i skolans årskurser 1–6 och 28 barn i förskoleklass. Elva av dessa elever går i en särskild undervisningsgrupp som är anpassad för elever som är nyanlända till Sverige. På Lenhovdaskolan kallas den klassen för den internationella klassen. Det finns ett arbetslag med personal från F–3 och ett med personal från 4–6. Skolans rapportering av andelen elever som når kunskapskraven i årskurs 3 år 2013 är högst i de natur- och samhällsorienterande ämnena med 93 respektive 96 procent. I svenska och matematik är andelen elever mindre med 89 för ämnet svenska och 83 för matematikämnet. Uppgifterna ligger på samma nivåer som för resultaten på de nationella proven.

Elevernas genomsnittliga betygspoäng i årskurs 6 varierar från som lägst 8,5 i engelska till 13,9 i hem- och konsumentkunskap. Andelen elever med lägst betyget E är hög i alla ämnen förutom i svenska (71 procent) och engelska (62 procent). Skolans flickor har högre genomsnittliga betygspoäng än pojkarna i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Lenhovdaskolan har områden i verksamheten som behöver förändras och utvecklas. Skolans arbete med det systematiska kvalitetsarbetet är vid tillfället för tillsynen under utveckling. Rektorn behöver se till att skolans verksamhet planeras, följs upp och analyseras så att man kan besluta om de förbättringsåtgärder som är relevanta för verksamheten. Vid tillsynen framkommer också att samverkan i personalgruppen kan utvecklas i arbetet med att eleverna ska nå utbildningsmålen. Vidare behöver eleverna som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås i större utsträckning utmanas och stimuleras att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det kan också konstateras att elevernas inflytande över undervisningens innehåll är bristfälligt.

Tillsynen visar vidare att skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd är ett utvecklingsområde. Det framgår av intervjuer att alla elever som enligt en utredning är i behov av särskilt stöd inte får detta behov tillgodosett. Tillsynen visar att behov av åtgärder, gällande särskilt stöd, i skolans utredningar inte alltid genomförs.

Inom en del av utvecklingsområdena ovan pågår redan enligt rektorn ett förbättringsarbete men det behövs en tydlig styrning av beslut och en planerad struktur för hur arbetet ska fortlöpa.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppvidinge kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 15 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

I skollagen anges att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Vidare anges i läroplanen att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Vid tillsynen framkommer att de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås saknar olika former av stimulans i undervisningen, till exempel genom mer komplexa uppgifter. I elevintervjuer berättas det att det är i matematik och i svenska de kan få mer utmanande uppgifter vid behov. Vidare tas det upp i elevintervjuerna att om en elev, till exempel, efterfrågar någon extra utmanande uppgift i något av de samhällsorienterande ämnena är det vanligtvis en uppgift i svenskämnet de får. Lärarna ger i intervjun uttryck för att det eventuellt är något lättare att stimulera eleverna i de estetiska ämnena där det enligt dem finns färre begränsningar i hur eleverna kan framställa en produkt. Lärarna framhåller även att en del elever ser tilldelandet av mer avancerade uppgifter som en bestraffning. Rektorn uppger att det varierar i personalgruppen i vilken utsträckning de elever som lätt når kunskapskraven som

minst ska uppnås ges mer stimulerande uppgifter och att skolan kan utveckla arbetet med detta.

I intervjuer med lärare och rektor framkommer att det varierar i vilken utsträckning det förekommer samverkan i skolans personalgrupp. Förskoleklassernas personal samverkar med varandra medan lärarna i grundskolans årskurser sällan samverkar och enligt rektorn är det något som skolan vill bli bättre på. Lärarna i årskurserna 1–6 anger att det övervägande arbetet med klasserna bedrivs av klasslärarna utan någon ordnad kollegial samverkan, exempelvis genom ämnesövergripande arbetsområden. I personalenkäter som Skolinspektionen låtit genomföra får också frågan kring "samverkan av undervisning" ett lägre indexvärde än indexvärdet för Uppvidinge kommun.

Mot bakgrund av ovanstående måste lärarna samverka i att arbetet med att nå utbildningsmålen och även ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

Lgr 11, Skolans värdegrund och uppdrag, Övergripande mål och riktlinjer
3 kap. 3 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på undervisningens innehåll.

Motivering

Läroplanen anger att eleverna ska ges ett reellt inflytande över undervisningens innehåll.

Vid elevintervjuer framgår det att inflytandet över undervisningen begränsas till andra delar än undervisningens innehåll och att det är lärarna som uteslutande står för val av innehåll. Eleverna för även fram att det är lärarna som berättar om vad och hur klasserna ska arbeta. Några elever ger dock exempel på hur de får vara med och ge synpunkter vid introduktionen av ett nytt arbetsområde medan andra elever uppger att det inte är så ofta som de ges tillfälle att vara med och påverka undervisningens innehåll i något skede. Lärarna bekräftar till största delen att det förhåller sig som eleverna redogör för men att de får påverka hur de vill redovisa olika arbetsmoment. I Skolinspektionens enkät visar svar från både lärare och elever ett lägre index än indexvärdet för Uppvi-

dinge kommun vad gäller elevinflytande. Rektorn bekräftar att det varierar i vilken utsträckning eleverna ges inflytande över undervisningens innehåll

Mot bakgrund av detta måste eleverna ges ett reellt inflytande över undervisningens innehåll.

Författning

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att ordningsregler har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten.

Motivering

I skollagen anges att eleverna ska medverka vid framtagandet av skolans ordningsregler och att reglerna ska följas upp.

Enligt rektorn upprättades skolans regler innan hon tillträdde tjänsten (år 2011) och ingen revidering av dessa har skett sedan dess. I elev- och lärarintervjuer framkommer att ordningsreglerna som gäller för skolan är framtagna för flera år sedan och att det är de äldre eleverna som bäst känner till dem. Flera elever säger sig inte känna till skolans ordningsregler. Det framkommer i intervjuer med lärare och rektor att det saknas rutiner som säkerställer att ordningsreglerna regelbundet följs upp och utvärderas under medverkan av eleverna.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan se till att ordningsreglerna arbetas fram under medverkan av eleverna, och att dessa följs upp vid skolan.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att rektor fattar beslut om anpassad studiegång.

Motivering

Skollagen anger att eleverna ska få det särskilda stöd som de är i behov av och som utredningen visar att de behöver samt att åtgärdsprogrammets föreskrivna insatser ska utvärderas löpande. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut enligt 3 kap. 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

I intervjun med elevhälsoteamet framkommer att det på skolan saknas en samsyn i vad ett stödbehov för eleven kan vara och vilka typer av insatser som behövs för att eleven ska kunna utveckla sina kunskaper. I rektorsintervjun uppges att det på skolan förmodligen finns ett större behov av särskilt stöd än det som tillgodoses och även att kvantiteten av de specialpedagogiska resurserna, enligt rektorns uppfattning, är för små i jämförelse med stödbehovet. Rektor menar att det idag finns elever som inte erhåller särskilt stöd i den omfattning som utredningar visar. I lärarintervjun framkommer att de har sett att tidigare genomförda insatser inte har gett de önskade effekterna och att man behöver bli bättre på att hitta andra arbetssätt för att möta elevernas behov och få önskat resultat. Elevhälsoteamet och rektorn håller på att tillsammans med lärarna förändra och utveckla arbetet med hur stöd till eleverna tillgodoses i det löpande arbetet samt hur det följs upp.

Vid intervju med rektor och personalen som undervisar i den så kallade internationella klassen framkommer att eleverna i den klassen inte läser alla ämnen men att det saknas beslut av rektor om anpassad studiegång.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan säkerställa att elever med behov av särskilt stöd får det stödet som utredningarna visar. Vidare måste rektor fatta beslut om anpassad studiegång för de elever som går i den så kallade internationella klassen.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen

3 kap. 12 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever.
- Se till att rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Av skollagen framgår det att skolan under ansvar av rektorn ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som är dokumenterat och inriktat på planering, uppföljning och utveckling av arbetet. Detta systematiska kvalitetsarbete ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Av skolans dokument och vid intervjuer med lärare och rektor framgår det att det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling. Lärarna anger i intervjun att de inte känner till några mål eller om det görs någon analys som utgör en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Vid intervjuerna med rektorn och lärarna uppges vidare att det saknas dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna följer kunskapsutvecklingen för de elever de ansvarar för i respektive ämne och årskurs på individnivå, men uppges i intervjuerna att de i övrigt inte medverkar i något systematiskt kvalitetsarbete där resultaten analyseras som leder till åtgärder så att utbildningen utvecklas. Rektorn uppges i intervjun att det, från skolans sida, finns en efterfrågan på ett stöd från kommunen i det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen i kommunen håller, enligt rektorn, på att ta fram ett så kallat kvalitetshjul för att underlätta skolans och kommunens kvalitetsarbete. Detta menar rektor och lärare kan hjälpa till i utvecklingen av skolans samlade utvecklingsarbete.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolans rektor leda arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Den planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som ska genomföras ska vara dokumenterad och göras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

4 kap. 6 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Cecilia Rösténus, utredare Maria Nyman och utredare Peter Sääw deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Lars Jennfors
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.